

Sosiaalinen media (some) opetuksessa 25.10.2011

Matleena Laakso

matleena.laakso@tampere.fi
twitter.com/MatleenaLaakso
fi.linkedin.com/in/matleenalaakso

PAOK

paokhanke.ning.com
#paokhanke (Twitter)
facebook.com/PAOKverkosto

ATK-ajokortit

- TIEKE:n atk-ajokortit ovat ohjelmistoriippumattomia ja kansainvälisesti tunnettuja
- eVarikko
 - Suoritusmahdollisuus (aluksi @ ja A), lisätietoja tulossa Looraan
 - Koulutusta opettajille ja opiskelijaryhmille
- Korttien osaamisvaatimukset:
www.tieke.fi/Osaamispalvelut/tieken_tutkinnot/
 - @-kortti
 - Tietokoneen käyttäjän A-kortti
 - Tietokoneen käyttäjän AB-kortti
 - TIETY - Tietotyötutkinto

@-kortti

- Perusvalmiudet haltuun
- Käy osasuorituksena A-korttiin
- 2 pakollista ja vähintään 2 valinnaista moduulia
- Suorituskielinä suomi, ruotsi ja englanti

Pakolliset moduulit (2):

- Käyttäjärjestelmä ja tiedonhallinta
- Internet ja sähköposti

Valinnaiset moduulit (valitaan 2):

- Tekstinkäsittely
- Tietotekniikan perusteet
- Taulukkolaskenta
- Tietokannat
- Esitysgrafiikka
- Kuvankäsittely
- Langaton viestintä
- Oppiminen ja työskentely verkossa

Tietokoneen käyttäjän A-kortti

- Hyötykäyttäjän tutkinto
- 3 pakollista ja vähintään 4 valinnaista moduulia
- Suorituskielinä suomi, ruotsi ja englanti

Pakolliset moduulit (3):

- Käyttäjärjestelmä ja tiedonhallinta
- Internet ja sähköposti
- Tekstinkäsittely

Valinnaiset moduulit (valitaan 4):

- Tietotekniikan perusteet
- Taulukkolaskenta
- Tietokannat
- Esitysgrafiikka
- Kuvankäsittely
- Langaton viestintä
- Oppiminen ja työskentely verkossa

Verkko-opetuksen lähtökohdat

"Toimintakulttuurin muutos kohti uusia toimintamalleja on hidasta ja usein vaatii myös jostain luopumista sekä asioiden näkemistä ja tekemistä eri tavoin..."

Tulevaisuuden koulusta on paljon visioita. Kaikissa niissä tietotekniikka on vahvasti mukana uusien, luovien työtapojen mahdollistajana, yhteisöllisyyden kehittäjänä ja arjen helpottajana."
(toim. Kankaanranta 2011)

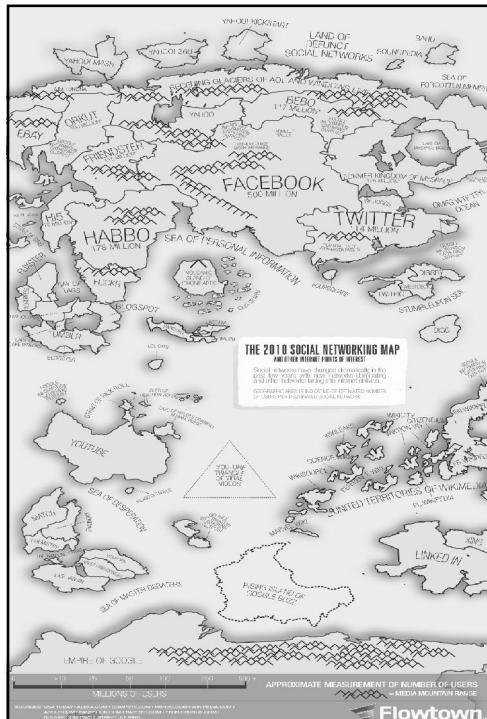
KUVA: kittimepmblog.com/blog/uploaded/learning.jpg

Tvt:n opetuskäytöllä on yhteys laadukkaaseen oppimiseen

(Koulu 3.0, Kumpulainen & Lipponen 2010; Vähähyyppä & Koskinen 2010)

Tutkimusten mukaan näyttää siltä, että kun tvt on integroitu pedagogisesti mielekkääksi osaksi oppimisympäristöä, niin se

- lisää oppimismotivaatiota
- lisää yhteistoiminnallista työskentelyä
- luo aktiivisia ja laadullisesti korkeatasoisia vuorovaikutusprosesseja
- sitouttaa syvemmin oppimiseen ja aihepiiriin keskittymiseen
- tehostaa käsitteellistä oppimista.

Some - ihminen kohtaa ihmisen tietoverkkojen välityksellä

Sosiaalisella median käsitteellä viitataan sekä palveluihin/työvälineisiin että uudenaikaiseen kollektiiviseen toimintaan ja tuotantotapaan sekä prosessiin.

Sosiaalinen media

"Some tukee toimintaympäristönä hyvin nykyistä oppimiskäsitystä, jonka mukaan opiskelija rakentaa tietoa aiemmin opitun ja koetun kautta yhdessä muiden kanssa."
(Vähähyppä & Koskinen 2010)

Työvälineet ovat useimmiten

- ilmaisia
- helppokäyttöisiä
- eivät vaadi ohjelmien asentamista
- käytetään netin kautta
- vaativat rekisteröitymisen (K-12)
- eivät hajoa käytössä

KUVA: Scott Maxwell

Top Sites in Finland

<http://www.alexacom/topsites/countries/FI>

1. Google.fi
 2. Facebook
 3. Google.com
 4. YouTube
 5. Iltalehti
 6. Wikipedia
 7. Iltä-Sanomat
 8. Blogger.com
 9. Helsingin Sanomat
 10. YLE – Yleisradio
-
16. LinkedIn
 17. Twitter

Top Tools for Learning List

<http://c4lpt.co.uk/top-tools/>

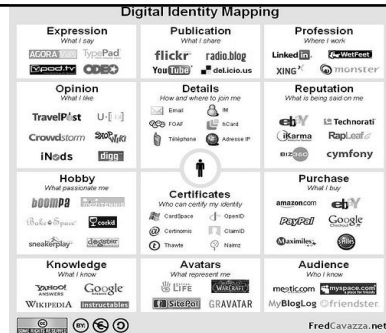
1. Twitter
2. YouTube
3. Google Docs
4. Skype
5. Wordpress
6. Moodle
7. Prezi
8. Slideshare
9. (Edu)Glogster
10. Wikipedia

Verkkoidentiteetti

- keskustelun aiheeksi myös opiskelijoiden kanssa

- Avoimessa verkossa ainakin alaikäisiltä etunimi/lempinimi (ja kirjaututtaessa huoltajan lupa), tämä ei tarkoita nimenmerkin taakse piiloutumista à Yhä suurempi osa verkkoviestinnästä tapahtuu omilla nimillä
- Anonyymiys voi (vapaa-ajalla) olla myös tarpeellinen henkireikä
- Suosi EU-alueen palveluita (henkilötieto- ja yksityisyysuojalaki)
- Ole tietoinen siitä, mitä nimelläsi verkosta löytyy
- Internetillä on pitkä muisti - kaikki jää talteen!
- Muista käyttöehdot (ks. edu.fi/tvt-opetuksessa), tekijänoikeudet, someketti ja netiketti!

Someketti 1/2

- Tutustu yleisiin ja työnantajasi ohjeistuksiin
 - netiketti
 - internetin ja intranetin käyttö
 - oppilaitoksen/kaupungin viestintäohjeistus
 - työlaensääntö ja henkilötietosuojalaki
- Toimi työajalla työroolissasi ja edistä työtavoitteidesi toteutumista
- Edusta työnantajaasi positiivisesti ja sen arvojen mukaisesti
- Ole aktiivinen, kunnioita toisia ja edesauta yhteistä oppimista
 - Verkostoidu ja tuo esille asiantuntemustasi eri somen välineissä.
 - Hyödynnä tv:tä monipuolisesti omassa työssäsi.
 - Käyttäydy verkossa kuten muillakin julkisilla areenoilla.
 - Muista, että verkossa julkaistu voi levitä laajempaan julkisuuteen.

Someketti 2/2

- Mitä tunnetumpi palvelu on, sitä luotettavampi se yleensä on. On tutustuttava käyttöehtoihin, sovittava pelisäännöt ja varmistettava, että kaikki ovat tietoisia niistä. Huomioi, että palveluja voidaan käyttää myös erilaisilla avoimuuden asteilla.
 - Sinulla ja opiskelijoillasi on oltava käyttöoikeus julkaisemaan materiaaliin.
 - Oppilaitoksella on juridinen vastuu opiskelijoiden työskentelystä verkossa.
 - Suosi EU-alueen palveluita.
- Työnantajan tarjoamat vs. verkossa vapaasti käytettävät palvelut

- Creative Commons -lisenssit tarjoavat laajan valikoiman suojaa ja vapautta tekijänoikeuteen
- CC-lisenssin etuja
 - Voi etsiä esim. kuvia omiin oppimateriaaleihisi
 - Voit omissa oppimateriaalissasi selkeästi kertoa millä ehdoin muut voivat materiaalejasi mahdollisesti käyttää
- Lisenssijärjestelmän sivut: creativecommons.fi

Maksuttomia kuvia opetuskäyttöön, kun mainitsee kuvaajan ja/tai lähteen

- [Flickr-kuvienjakopalvelu \(www.flickr.com\)](http://www.flickr.com)
Advances Search à Only search within Creative Commons-licensed content
- [Googlen kuvahaku \(images.google.com\)](http://images.google.com) à lisäasetukset à saa käyttää uudelleen
- www.freephotobank.org (tämän sivun kuva)
- www.imagepark.biz/fi/
- freerangestock.com/
- hcmc.uvic.ca/clipart/ (kielten opetukseen)
- www.morguefile.com/
à free photos

YouTube & TeacherTube & A-tuubi & YLE:n Elävä arkisto

Osta oikea auto

Electing a US President in Plain English

leelefever 61 videota Tilaa

Ope terapiassa: Byrokratia

VieOpettajatv 28 videota Tilaa

The Economics of Second Life

viperball30 1 videota Tilaa

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

www.slideshare.net

Yli 200 miljoonaa blogia

Blogi on verkkosivu tai -sivusto, johon yksi tai useampi kirjoittaja kirjoittaa enemmän tai vähemmän säännöllisesti niin, että uudet tekstit ovat helposti löydettävissä (yleensä sivun yläreunassa), ja niin että vanhat tallessa.

Blogissa on mahdollista julkaista sisältöä tekstin lisäksi myös kuvien, videokuvan tai äänen muodossa. Usein kirjoitusoikeus on yksilöllä/ryhmällä, mutta kommentointioikeus kaikilla. (Wikipedia)

paokhanke.blogspot.com

- linkkejä mm. opetusalan
blogeihin

[illegible]

Blogeja voit etsiä:

- blogilista.fi, blogihaku.com
- www.blogcatalog.com/
- technorati.com/
- www.google.fi/blogsearch

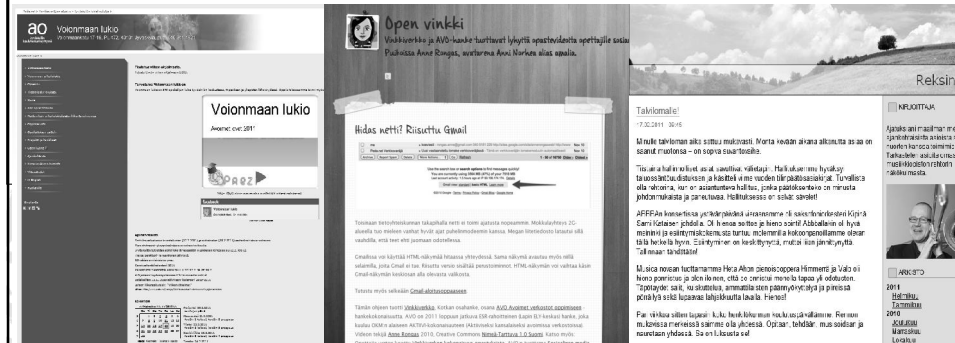
Lisätietoja:

Viisautta Blogin käyttöön
-kirja Wikikirjastossa

www.peda.net/veraja/jkluki
okoulutus/voionmaanlukio

openvinkki.posterous.com

www.reksin.vuodatus.net/

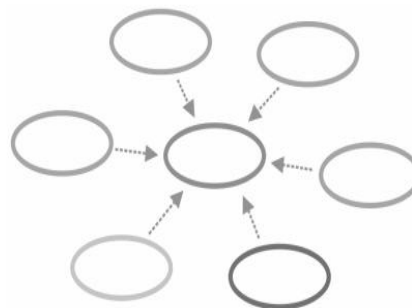

Sosiaalinen media, kenen tila?

(Rongas 2008, Kalliala 2003, Pöysä ym. 2007)

- Ilman selkeitä kehyksiä eksytään avoimeen verkkoon
- Opettajien yhteistyö suunnittelussa ja materiaalien valmistelussa
- Opettajan läsnäololla ja näkyvyydellä verkkokurssin aikana on yhteys laadukkaaseen yhteisölliseen oppimiseen!
- Sosiaalinen media kiehtoo ihmisiä vapaan vuorovaikutuksen, luovan tuottamisen ja itseilmaisun paikkana (pelisäännöt, opiskelijat suunnittelijoina ja tuottajina, vertaispalaute)

Kuva: Jere Majava

- Opettajan / kurssin blogi
- Opiskelijoiden blogit
- Ulkoinen tietolähde tai yhteistyöalue
- Seurantasiivu

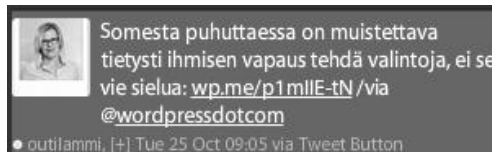
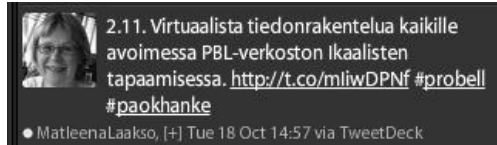
Twitter

twitter

- Mikroblogi, pikaviestin, yhteisöpalvelu
- 140 merkin viestit
 - Puhelimiin tarjolla myös maksuttomia sovelluksia
 - Tietokoneelle kannattaa ladata maksuton TweetDeck
- Voit seurata ketä tahansa eikä seuraamisen tarvitse olla vastavuoroista (kuten Facebookissa)
- Jaa linkkejä, välitä hyvät eteenpäin (RT, via)
- Kysy apua ja jaa osaamistasi
- Käytä viestien tunnuksina hashtagia kuten #paokhanke, #rekry #tampere
 - Suomen hashtag-kirjasto: bit.ly/cAUWr1

- Livekommentointia
- Vinkkejä
- Hyviä linkkejä
- Tapahtumia
- Kysymyksiä
- Oivalluksia

twitter.com/matleenalaakso

twitter.com/hollolanlukio

twitter.com/ruovedenlukio

twitter.com/OtavanOpisto

IS Parade

Hauska animaatio käyttäjän tai asian seuraajista

Mentionmap

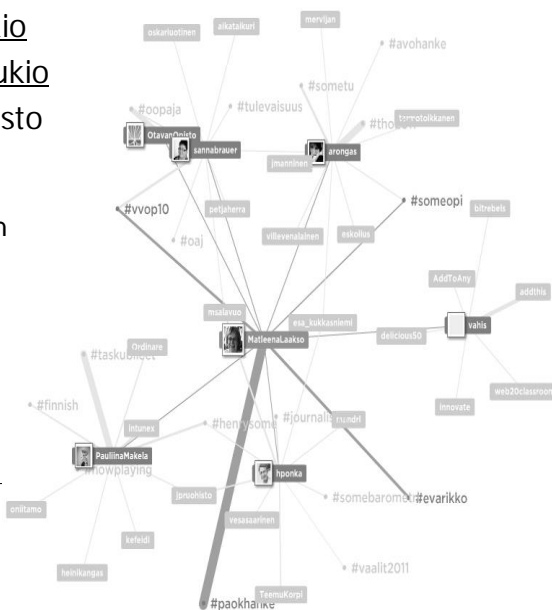
Keskustelut verkostokarttana (kuvassa)

Twazzup

Toimii taustanäkymänä seminaareissa

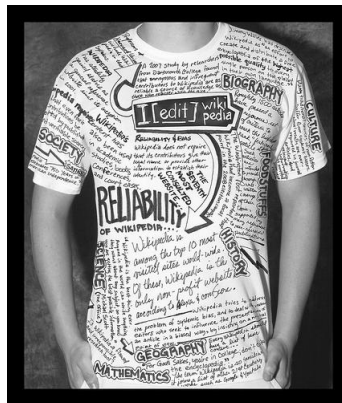
Twitter Grader

Näe oma vaikutusvaltasi

Wiki – yhteisöllisen kirjoittamisen väline

- Wiki on verkkosivusto, jonka sisältöä käyttäjät voivat helposti muokata (edit & save)
- Wikiin voidaan liittää mm. kuvia, videoita ja liitetiedostoja sekä käydä dokumenttikohtaista keskustelua
- Viisautta wikin tekoon -kirja Wikikirjastossa
- Muutamia wikialustoja:
 - wikispaces.com
 - purot.net
 - Mooden wiki-työkalu
 - Confluence-wikit (2.aste ja Tampere)
 - EtherPad

Quartermare: T-shirt for the Wikipedia campaign

Wikitellen

Kokeile wikikirjoittamista täällä

- paok.wikispaces.com à tutustuminen

Tutustu erilaisiin oppilaitosmaailman wikeihin

- paok.wikispaces.com à linkkejä wikeihin -sivu
- somenlukiokurssi.wikispaces.com
 - kollektiivisesti tuotettu sosiaalisen median kurssi lukiolaisille ja muille kiinnostuneille, yksi osio wikeistä
- vinkkiverkko.wikispaces.com
 - somen avoimet oppiresurssit opettajalle

opetuskäytössä? (Vinkkiverkko)

1. Helppo kasvattaa vähän kerrallaan
2. Uusien sivujen luominen on hyvin helppoa
3. Aineiston organisointi on havainnollista (navigointi, sis. ja ulk.linkit)
4. Wikin tuottaminen voi olla osa kurssitehtäviä
5. Monta opettajaa voi rakentaa yhteistä wikiä oppimateriaaliksi
6. Wikiin voi upottaa helposti muita verkkojuttuja (kirjanmerkit, kalenteri)
7. Wikiä on helppo kuvittaa
8. Kaikkea voi muokata ja virheitä voi korjata, vanhan version voi palauttaa, jos jotenkin pilaa sivun
9. Varmuuskopion ottaminen sivusta käy kätevästi
10. Wiki rakentuu kuin ihmisen ajatus, ensin on itu, sitten siihen liittyy seuraava, seuraava ja seuraava ja vähitellen kehkeytyy hahmo, joka on alati avoin uusille liitoksille
11. Wikin muutosten seuraaminen käy kätevästi; muutokset voi tilata sähköpostiin tai RSS-syötteinä

muistio.tieke.fi

- Yhteisöllisen kirjoittamisen työväline verkossa
- Helppo! Luo muistio ja aloita kirjoittaminen. Jaa linkki niille joiden haluat osallistuvan.
- Video-opaste osoitteessa: openvinkki.posterous.com

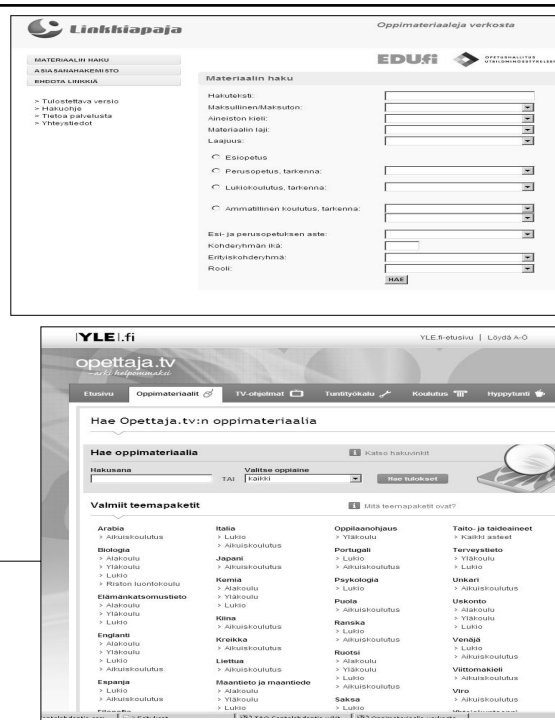

linkkiapaja.edu.fi

Valikoituja ja luokiteltuja
verkko-oppimateriaaleja

[opettajatv.yle.fi/
oppimateriaalit](http://opettajatv.yle.fi/oppimateriaalit)

Oppimateriaalia
oppiaineittain ja erilaisiin
teemoihin

Verkostot ja virtuaaliyhteisöt

- [Facebook](#)
 - facebook.com/PAOKverkosto
 - TVT opetuksessa -ryhmä
 - Lukion opo: on.fb.me/gQzN40
 - Opetuskäytössä kurssille oma ryhmä, koululle tai hankkeelle mahdollisesti oma sivu
- [LinkedIn](#), ammatillisen verkostoitumisen foorumi
- Ning-yhteisöt: [PAOK](#), [Sometu](#), [Vinkkiverkko](#), [Kielitaituri](#)
- Virtuaalimaailmat kuten [Habbo](#), [Minecraft](#), [Second Life](#)

- KUVa:
[http://geekandpoke.typepad.com/geekandpoke/
images/2007/08/23/how122.jpg](http://geekandpoke.typepad.com/geekandpoke/images/2007/08/23/how122.jpg)

ONCE MORE MR. FREUD RECOGNIZED
IN THE REALLY EARLY DAYS OF WEB
2.0 ITS VALUE IN PSYCHOANALYSIS

Webinaarit

Webinaareihin eli verkko-seminaareihin osallistumiseksi tarvitset nettiyhteyden ja mielellään USB-liittimellä toimivan headsetin (ja kameran).

Webinaareja TVT:n opetuskäytöstä on koottu PAOK:n etusivun vasempaan alakulmaan: paokhanke.ning.com

WEBINAAREJA

Muokkaa

Webinaarit välitetään yleensä videoneuvottelujärjestelmä Adobe Connectin (AC) kautta, kestävät tunnin ja ovat katsottavissa myös tallenteina.

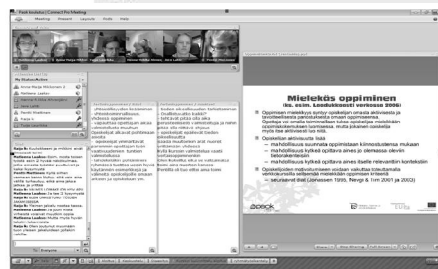
ONLINE-ITK

- 13.10. Näkymätön oppiminen aloittelijoille, Tero Toivanen
- 20.10. Em. jatko-osa

ADOBE CONNECT -videoneuvottelujärjestelmän demoja viikottain

OPETTAJAN TEKIJÄNOIKEUDET aiheena 10.10. asti (KOTEK-hanke)

ERAKE-HANKE ks. esim. verkopedagogiikan haasteet erilaisten oppijoiden huomioimisessa 8.11.

Miten tvt:n käyttö onnistuu?

(Tvt koulun arjessa, väliraportti 2010)

- Onnistuu parhaiten työtavoilla, jossa opiskelija on aktiivinen uuden tiedon luoja
- Olennaista todenmukaiset, yhteisöllisten tiedon- tuottamisen prosessit, jotka kiinnittyvät opiskelijoiden omaan elämään ja ympäröivään yhteisöön
- Hyvään työilmapiiriin ja henkeen panostaminen, yhteisöllinen ja osaamista jakava toimintakulttuuri
- Tvt:tä monipuolisesti hyödyntävät ovat avoimia myös yhteiskuntaan ja globaalista, sekä vanhempien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden suhteen
- Johdon tuki

Lisätietoja

- OPH:n edu.fi-sivusto à Materiaalia ja työtapoja à Tvt opetuksessa
 - some-opas
 - linkkiapaja.edu.fi
 - Verkko-oppimateriaalit
 - käyttöehdot opetuksessa
- PAOK ja etusivun hyvät linkit paokhanke.ning.com
- Tuunaa tuntisi -messut 11.2.2012 SamKessa

The screenshot shows the **EDU.fi** website. At the top, there are navigation tabs: ETUSIVU, YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS, AMMATTIKOULUTUS, MATERIAALEJA JA TYÖTAPOJA, and KILPAILUT JA TEEMAPÄIVÄT. Below these are links: Verkko-oppimateriaalit, Etäluento, Oppimisympäristöt, Tvt opetuksessa, and Tietn timoilla -blogi. The main content area is divided into two columns. The left column has sections: 'Tiedonhaku ja lähdekritiikki', 'Internetin turvallinen käyttö', 'Verkko-opetustekniikka', and 'Mitä ihmeen sosiaalinen media?'. The right column has a section: 'Sosiaalisen median palvelut ja valinnat hyötykäyttöön'. The 'Mitä ihmeen sosiaalinen media?' section contains text about social media's role in education and a list of questions: 'Sosiaalinen media ei ole vain välineitä ja palveluita', 'Ilmaiset ohjelmat ja palvelut', 'Onko verkostoituminen vain muuta?', 'Tajolla hyödyllisiä taitoja', 'Verkko-oppimateriaalit', 'Pedagogisia lähtökohia', and 'Sovellusideoita'.